اخبار کوتاه

انحصارزدایی از مشاغل با الکترونیکی شدن صدور مجوزها

عضو کمیسیون صنایع با بیان این که با صدور مجوز در درگاه ملی مجوزها انحصارزدایی از مشاغل از بین می رود، گفت: این اقدام می تواند به توسعه و رونق تولید بینجامد.

به گزارش پیام آشنا، سید جواد حسینی کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در خصوص تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در کشور گفت: تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار فواید بسیار زیادی دارد به طوری که انحصار موجود در بسیاری از مشاغل و کسب و کارها را از بین می‌برد.
وی افزود: قرار است همه مجوزها کسب و کار در سامانه یا درگاه ملی مجوزها gfb تجمیع شود به طوری که دستگاه‌های اجرایی مکلف شده اند طی زمان محدودی تمام مجوزهای فعالیت‌های مرتبط با خود را در این درگاه بارگذاری و سپس بعد از ورود متقاضی و انجام امورات به درخواست وی در خصوص صدور یا عدم صدور مجوز رسیدگی شود.
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اظهار نمود: با اجرایی شدن این فرایند سرمایه گذاران را به افزایش سرمایه گذاری خود در کسب و کارها و مشاغل تشویق خواهد کرد و طبق قوانینی که در برنامه ششم توسعه آمده نیز بانک‌ها مکلف شده اند که ۴۰ درصد منابع خود را به سمت تولید و اشتغال ببرند می‌تواند بنابراین این صدور مجوزها الکترونیکی می‌تواند مکمل خوبی برای این امر باشد.
حسینی کیا با بیان این که تسهیلات بانک‌ها و صدور مجوزها در درگاه ملی مجوزها دو بال توسعه صنعت و رونق تولید در کشور خواهند بود، تصریح کرد: با توجه به این که الکترونیکی شدن صدور مجوزهای کسب و کار به تازگی در مجلس تأیید شده به نظر می‌رسد فرایند به نتیجه رسیدن آن در مراحل پایانی باشد و به زودی شاهد این امر در کشور باشیم.
نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی خاطر نشان کرد: وزارت اقتصاد متولی امر سرمایه گذاری در تولید است بنابراین تمرکز صدور مجوز کسب و کار در این وزارتخانه ضروری به نظر می‌رسد و انتخاب وزارت اقتصاد به عنوان متولی صدور مجوزهای الکترونیکی اقدام پسندیده‌ای بود.
وی در پایان گفت: ورود و خروج مسائل مالی نیازمند یک درگاه است که اگر این درگاه زیر مجموعه وزارت اقتصاد باشد طبیعتاً امنیت آن را بالا خواهد برد، از طرف دیگر با رصدهای مالیاتی دقیق بتواند کمک حال تولید در کشور باشد و خودتحریمی را از بین برده و اطمینان سرمایه گذاری را بالا ببرد.

گلایه وارد کنندگان نهاده‌های دامی از رئیس کل بانک مرکزی

اتحادیه واردکنندگان نهاده های دامی در نامه ای به رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: عدم تامین ارز پس از عرضه کالا در سامانه بازارگاه با نرخ مصوب به اعتبار تاجران در عرصه بین‌المللی آسیب زده است.

به گزارش پیام آشنا، اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران در نامه‌ای به رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: عدم تأمین ارز پس از عرضه کالا در سامانه بازارگاه با نرخ مصوب به اعتبار تاجران در عرصه بین‌المللی و اعتماد به تضامین و تعهدات دولتی آسیب وارد کرده است. در متن نامه این اتحادیه به علی صالح آبادی رئیس کل بانک مرکزی آمده است؛
همانطور که استحضار دارید بر اساس مصوبات شورای امنیت ملی کشور و از اواخر سال گذشته مقرر شد واردات کالاهای اساسی در قالب فرایند تأمین ارز اعتباری انجام پذیرد. به این معنی که ارز کالای اساسی ۶۰ روز پس از تاریخ اظهار و عرضه نهاده دامی در سامانه بازارگاه به قیمت مصوب توسط بانک مرکزی تأمین گردد. تصدیق خواهید فرمود این امر در واقع تأمین فوری و منابع ارزی لازم برای کالاهای اساسی از محل اعتبار بین المللی و یا منابع بخش خصوصی در جهت تضمین تأمین مستمر نهاده‌های تولید و امنیت غذایی کشور بوده است.

بورس

ترمز شوک های بورس چگونه کشیده می شود؟

دولت سرانجام به دغدغه سهامداران بورسی پاسخ داد و قرار شد برای قیمت گاز سقف تعیین شود و بانک مرکزی نیز مکلف شد نرخ سامانه نیما در شش ماه گذشته را مبنا قرار دهد و معادل ۹۰ درصد از آن را برای نرخ تسعیر در نظر بگیرد. موضوعی که یک تحلیلگر بازار سرمایه بر این باور است که تنها اگر عمر این تصمیمات بلندمدت باشد، میتواند از شوک های این بازار جلوگیری کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، تبعات تصمیمات دولت در لایحه بودجه تا چهارشنبه هفته جاری دامن بازار سرمایه را گرفته بود و سهامداران هر روز بیشتر از روز قبل شاهد از دست رفتن سرمایه های خود بودند. این ماجرا تا جایی پیش رفت که حتی شاخص کل بورس به کمتر از یک میلیون و ۲۵۰ هزار واحد نیز رسید. در این میان اعلام شد که با ابلاغیه محمد مخبر، معاون اول ریاست جمهوری، دو تصمیم مهم برای بازار سرمایه گرفته شده است. نخست آنکه دولت سقف ۵۰۰۰ تومانی را برای نرخ خوراک و سقف ۲۰۰۰ تومان را برای نرخ سوخت مصوب کرد که با حفظ فرمول سابق، در هیچ زمانی قیمت‌ها از سقف ۵۰۰۰ تومان برای خوراک و ۲۰۰۰ تومان برای سوخت فراتر نخواهد رفت. دوم آنکه بانک مرکزی مکلف شد نرخ سامانه نیما در شش ماه گذشته را مبنا قرار دهد و معادل ۹۰ درصد از آن را برای نرخ تسعیر در نظر بگیرد.

بازار به دولت و مجلس بدبین شد

در این راستا، ولید هلالات، تحلیلگر بازار سرمایه، در گفتوگو با ایسنا، با اشاره به اینکه مصوبات اخیر، چند هفته قبل هم تصویب شده بود، توضیح داد: قبل از اینکه بودجه به مجلس برود، قرار بود این مصوبات ابلاغ شود. یعنی در بازار سرمایه فرض بر این بود که همه مواردی که تصویب شده، ابلاغ شده و اجرا هم می شود. اما با گذر زمان مشخص شد چنین ابلاغی صورت نگرفته است و در بودجه سال آینده قیمت گاز بدون سقف است و همه ۱۰ بندی که وعده داده شده بود، جنبه اجرایی ندارد. وی ادامه داد: این اتفاق باعث شد بازار سرمایه هم نسبت به دولت و هم نسبت به مجلس بدبین شود. درحالی که هردو ادعای حمایت از بازار سرمایه داشتند. به همین دلیل شاهد واکنش منفی بسیار شدید بازار سرمایه بودیم که هم جنبه بنیادی داشت و هم به دلیل خلف وعده ای که صورت گرفته بود، جنبه روانی داشت.

شرط ثبات در بورس

این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به صحبت های اخیر رئیس جمهور درمورد بازار سرمایه، اظهار کرد: رئیس جمهور سه شنبه شب در رسانه ملی به بورس اشاره کرد و وزیر اقتصاد هم تصمیمات جدید دولت را اعلام کرد و توانست فضای روانی بازار را بهتر کند. اما اینکه بازار سهام به تعادل برسد و جو روانی منفی برای همیشه ازبین رود نیازمند این است که در متغیرهای اصلی ثبات ایجاد شود. اگر در این متغیرها نوسان شدید ایجاد کنند واکنش بازار سهام منفی است اما اگر این اتفاق رخ ندهد، واکنش بازار سهام برای چند هفته تعادل و برای چندماه جبران ریزش های اخیر خواهد بود. هلالات ادامه داد: دو تا از متغیرهای مهم نرخ بهره و نرخ حامل های انرژی است. لازمه اینکه شوک های بازار تکرار نشود این است که متغیرهایی که مصوب شده است برای مدت طولانی، حتی ۱۰ سال ثابت بماند و تغییر نکند.

عبور تجارت خارجی کشور از مرز ۸۰ میلیارد دلار

تجارت خارجی کشور در ۱۰ ماهه امسال به ۱۳۳ میلیون تن و به ارزش ۸۰ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار رسیده است.

به گزارش پیام آشنا، طی ۱۰ ماهه امسال ۳۳ میلیون تن کالا به ارزش ۴۱ میلیارد و ۴۷۳ میلیون دلار کالا وارد کشور شده که به لحاظ وزن ۱۷ درصد و از لحاظ ارزش ۳۴ درصد افزایش داشته است و در مجموع ۲۳۴ هزار فقره اظهارنامه وارداتی داشتیم. در ۱۰ ماهه امسال به میزان ۱۰۰ میلیون تن کالا به ارزش ۳۸ میلیارد و ۷۶۳ میلیون دلار صادر شد که به لحاظ وزن هفت درصد و به لحاظ ارزش ۳۸ درصد رشد داشته است. کشورهای عمده مقصد صادراتی در مدت یاد شده به ترتیب شامل چین، عراق، ترکیه، امارات و افغانستان بوده است. همچنین کشورهای عمده مبداء واردات کالا به کشورمان در ۱۰ ماهه سال جاری به ترتیب شامل امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و سوئیس بوده است.

مدیر کل امور مالیاتی استان خبر داد:

شناسایی ۵۰ شرکت صوری در البرز

مدیر کل امور مالیاتی البرز از شناسایی ۵۰ شرکت صوری در این استان که هیچ فعالیت اقتصادی و خدماتی را نداشتند خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، محمدرضا محمدی گفت: پرونده این شرکت های صوری که از طریق آنها بیش از پنج هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی انجام شده در محکاکم قضایی استان البرز دست بررسی است . وی ادامه داد: امسال بیش از پنج هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان مالیات در استان البرز وصول شده ضمن آنکه ۷۲۹ میلیارد تومان از این منابع برای اجرای پروژه های عمرانی در اختیار شهرداری ها و دهیاری های استان قرار گرفته است.
محمدی در خصوص برگشت مالیات بر ارزش افزوده واحدهای صنعتی بزرگ به البرز نیز گفت: ۴۵۰ میلیارد تومان از پنج هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان مالیات وصولی از این بخش تامین شده است.
وی تاکید کرد: امروز هرچه بیشتر باید برای مالیات دهی فرهنگ سازی داشت تا بسیاری از عقب ماندگی ها در حوزه های کشاورزی و تولید جبران شود.
مدیر کل امور مالیاتی البرز افزود: همچنین خانه هایی که در یک سال بیش از ۱۲۰ روز خالی باشند باید مالیات بدهند و اطلاعات این خانه ها از طریق سامانه املاک در اختیار قرار می گیرد. وی گفت: همچنین دستگاه های کارتخوان هم با هماهنگی بانک مرکزی و سازمان مالیاتی باید پرونده مالیاتی تشکیل دهند. مالیات برای ماشین های لوکس که اطلاعات آنها از طریق فرماندهی انتظامی استان در اختیار سازمان مالیاتی قرار می گیرد از دیگر موضوعاتی بود که مدیر کل مالیاتی البرز به آن پرداخت.
وی گفت: مالیات بر ارزش افزوده یکی از قوانین مترقی نظام مالیاتی است و با اجرای آزمایشی این قانون از سال ۱۳۸۷ و دائمی شدن آن ، یکی از برنامه های مهم تحول نظام مالیاتی به سرانجام می رسد.
وی تاکید کرد: از جمله مزایای پرداخت مالیات حمایت از بخش های تولید و سرمایه گذاری، کمک به توسعه شهرها و روستاها است که اخیرا شاهد اختصاص بخشی از مالیات ها در حوزه بیمه سلامت هستیم.

زمان واریز سود سهام عدالت مشخص شد

رئیس کل سازمان خصوصی سازی گفت: سهامداران سهام عدالت پیش از پایان سال سود سهام خود را دریافت خواهند کرد.

به گزارش پیام آشنا، حسین قربان‌زاده از پرداخت سود سهام عدالت به سهامداران خبر داد و اظهار کرد: طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، سود سهامداران سهام عدالت مشخص شده است و تا پیش از پایان سال این مبالغ پرداخت خواهد شد.
وی با اشاره به اینکه سود در نظر گرفته شده برای شرکت های غیر بورس برابر با ۲۸۰۰ میلیارد تومان است، افزود: ۱۳ شرکت غیر بورسی در این مجموعه حضور دارند و سود سهام شرکت های بورسی نیز برابر با ۲۹ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان برآورد شده است. معاون وزیر اقتصاد با اشاره به اینکه سود تخصیصی افزایش چند برابری را تجربه کرده است، گفت: مجموعه سود توزیعی سال گذشته در حدود ۹۲۰۰ میلیارد تومان بوده است.
قربان‌زاده جامعه هدف دریافت سود سهام عدالت را ۴۹ میلیون نفر اعلام کرد و ادامه داد: به این ترتیب بیش از ۶۰۰ هزار تومان سود سهام عدالت به دارندگان این سهام تعلق خواهد گرفت.
وی برای کارکنان شرکت های تعاونی سهام عدالت نیز خبر مهمی داشت و در این خصوص، گفت: جبران خدمت اعضای شرکت تعاونی های سهام عدالت تا سال ۱۳۹۸، هفته آینده پرداخت خواهد شد.
گفتنی است؛ آیین‌نامه اجرایی افزایش ثروت خانوارهای ایرانی از طریق گسترش سهم بخش تعاون براساس توزیع سهام عدالت در تاریخ ۹ بهمن ۸۴ و پس از اصلاح متن اولیه که خود در ۲۳ آبان ۸۴ مصوب هیات وزیران شده بود، به تصویب این هیات رسید.
بر اساس آخرین برآوردهای صورت گرفته در پایان معاملات این هفته بازار سهام یعنی هفته جاری، ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی، یک میلیون تومانی و ۴۹۲ هزار تومانی سهام عدالت به ترتیب به ۱۱ میلیون و ۱۸۷ هزار تومان، ۲۱ میلیون و ۷۷ هزار تومان و ۱۰ میلیون و ۳۷۳ هزار تومان رسید. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۶ میلیون و ۷۱۲ هزار تومان رسیده است.

صدور قبوض برق بهمن ماه با قیمت های جدید

علی رغم اینکه تا کنون اعلام می شد که از بهمن ماه تنها ۱۵ درصد مشترکان شامل افزایش تعرفه برق می شوند، اما پیامک‌های اخیر به تعداد زیادی از مشترکان تهرانی این موضوع را نقص می کند. در همین رابطه سخنگوی صنعت برق اقدام به شفاف سازی و توضیحات مفصلی ارائه کرد.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس بند "ی" تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۰، آیین نامه جدید تعرفه برق مشترکان خانگی با هدف اصلاح مصرف به تصویب هیئت وزیران رسید و قرار شد که از بهمن امسال در قبوض مشترکان پر مصرف تغییراتی ایجاد شود؛ موضوعی که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان امری مطلوب بود، اما با شروع پیامک‌های وزارت نیرو به طیف زیادی از مشترکان در راستای پرمصرف بودن آنان، ماجرا کمی شبهه برانگیز شد و این شائبه به وجود آمد که تعداد مشترکان پرمصرف می بایست بیش‌تر از ۱۵ درصد اعلامی باشد.
پیگیری های ایسنا به اینجا ختم شد که با این پیامکها جمع کثیری از مشترکان تهرانی در دسته مشترکان پرمصرف قرار گرفته‌اند و احتمالا از بهمن ماه با تغییراتی در قبوض برق خود مواجه می‌شوند؛ حتی مشترکانی که عمدتا در منزل حضور ندارند و از وسایل پر مصرفی نیز استفاده نمی کنند!
در این رابطه توضیحات مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق مشخص کرد که مصرف برق بیش از ۲۵ درصد مشترکان استان تهران بیش از الگو است و از بهمن ماه قبوض جدیدی را دریافت خواهند کرد؛ هرچند که این مشترکان می توانند با رعایت نکاتی، میزان مصرف خود را کاهش دهند.
وی با بیان اینکه در تهران و شهرهای بزرگ، درصد مشترکان پرمصرف بیشتر بوده ولی به طور متوسط در کل کشور مصرف برق ۷۵ درصد مشترکان زیر الگو و ۲۵ درصد بیش از الگو است، به ایسنا گفت: زمانی که اعلام می کنیم ۷۵ درصد مشترکان شامل حال افزایش تعرفه نمی شوند، یعنی اینکه متوسط را در نظر گرفته ایم.
رجبی مشهدی با بیان اینکه مصرف برق بیش از ۳۰ درصد مشترکان تهران بزرگ بیش از الگو بوده و جزو مشترکان پر مصرف به حساب می‌آیند، اظهار کرد: برخی مشترکان تهرانی مصرف برق بالایی دارند و دلیل این مساله نیز این است که در منازل با متراژ بالا و چند طبقه زندگی می کنند و مصرف برق دستگاه های گرمایشی و سرمایشی آنها در این شرایط بیشتر است. حتی در برخی ویلاها از گرمایش برای استخر یا سونا استفاده می کنند و قطعا یارانه بیشتری دریافت می کنند. البته اطراف تهران برق کمتری مصرف می کنند.
به گفته وی، این مشترکان اگرچه هزینه بالاتری در قبوض خود می پردازند ولی یارانه بیشتری هم دریافت می کنند. مصرف برق این دسته از مشترکان بیش از دو برابر الگو بوده که این نحوه مصرف مشکلات تامین برق را برای سایر مشترکان به دنبال خواهد داشت.
رجبی مشهدی ادامه داد: مشترکی که در منزل ماینر داشته باشد و بیش از ۱۰۰۰ کیلووات ساعت برق مصرف کند، به حقوق سایر مشترکان تجاوز می کند و به صورت غیرمستقیم دست در جیب دیگران می کند چون از برق یارانه ای استفاده می کند. البته در صورت شناسایی ماینر، برق این مشترکان قطع خواهد شد.
وی افزود: البته مردم هم نخواهند پذیرفت که تعرفه این مشترکان برابر با تعرفه مشترکان با مصرف متعارف باشد.
مشترکان تهرانی می توانند با مراجعه به سایت /tbtb.ir.https://billing۲ و درج شناسه قبض از جزییات کامل قبوض خود مطلع‌شوند.

پاسخ قاطع ستاد مبارزه با قاچاق به وزیر اقتصاد؛

گمرک در رجیستری تلفن همراه کوتاهی کرده است

به نظر می رسد وعده وزیر اقتصاد برای حل شدن مشکل رجیستری تلفن های همراه با عدم همراهی گمرک مواجه شده است و به گفته ستاد مبارزه با قاچاق کالا در عمل اقدام خاصی در این خصوص صورت نگرفته است.

به گزارش پیام آشنا، دهه اول شهریور ماه سال جاری بود که احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد در بازدید از گمرک فرودگاه امام خمینی (ره) و مشاهده نارضایتی مردم از فرایند رجیستری گوشی‌های مسافری، دستور به تشکیل کارگروه ویژه‌ای داد تا طی ۱۰ روز فرایند رجیستری گوشی‌های مسافری کاملا غیرحضوری شود.
پیش از این بازدید میراشرفی، رئیس سابق گمرک کشور در نامه‌ای به وزارت اقتصاد اعلام کرده بود که «بررسی‌ها نشان می‌دهد دریافت عوارض جهت رجیستری تلفن همراه به روش فعلی موجب ایجاد فساد به دلیل رانت انحصاری واردات گردیده و حق مسلم مسافرین را تضییع نموده است. با توجه به اختیارات گمرک ایران که در قانون امور گمرکی تصریح شده است، لازم است اقداماتی به منظور برطرف شدن مشکلات پیش آمده انجام گیرد.»
خاندوزی در توئیتر خود در پاسخ به به نامه رئیس سابق گمرک نوشت: «برای بررسی میدانی موضوعات فوری از جمله ترخیص دارو، کالاهای اساسی و مواد اولیه واحدهای تولیدی، از گمرک فرودگاه امام بازدید کردم. تمهیدات لازم برای برخی از مشکلات قابل حل، ابلاغ شد».
وزیر اقتصاد دستور داد تا با محوریت گمرک جمهوری اسلامی ایران، کارگروهی متشکل از ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل شود. تا ظرف ۱۰ روز فرایند رجیستری گوشی‌ها را به نحوی تنظیم کند که ثبت کلیه تلفن‌های همراه مسافری به جز کالاهای لوکس و نیز فرایند واردات تجاری این محصولات بدون نیاز به مراجعه حضوری و صرفاً از طریق یک درگاه غیر حضوری انجام شود تا از تشکیل صف‌های رجیستری تلفن همراه و کالاهای مشابه با مراجعه به سامانه‌های مختلف جلوگیری به عمل آید.
این مقام مسئول همچنین درخواست کرده تا ترتیبی در مورد تلفن‌های همراه مورد استفاده مسافرین (مستعمل) یا هدیه‌های همراه آنان اتخاذ شود که همانند کالاهای تجاری قلمداد نشده و با کمترین تشریفات و سریع‌ترین زمان رجیستر شوند.
اما از آن صدور این تصمیم تاکنون نزدیک به ۱۳۰ روز گذشته و آن چه در عمل اتفاق افتاده نشان می‌دهد گمرک عملاً کار خاصی برای رجیستری تلفن همراه انجام نداده است به طوری که ستاد قاچاق کالا و ارز نیز به این موضوع ورود کرده و به وزیر اقتصاد اعلام کرده که گمرک در این زمینه کوتاهی کرده و به تصمیمات وزیر وقعی ننهاده‌است.

یادداشت

ریشه‌های انحراف در خلق ثروت

ثروتمند شدن در ایران حدود نیم‌قرن است (از زمان جهش قیمت نفت در اوایل دهه پنجاه) که فرمول واحدی دارد. انحراف «خلق ثروت» از فعالیت‌های تولیدی و افت شدید سرمایه‌گذاری عمدتا معلول کارکرد همین فرمول و چرخه ثروت کاذب است که به‌رغم تغییر دولت‌ها، ترجیع‌بند سیاست‌های اقتصادی پنجاه سال اخیر بوده است. این چرخه ثروت کاذب (موج‌سواری روی بازده اسمی دارایی‌ها) که در حلقه آخر به «خروج سرمایه» منتهی می‌شود با تشدید تحریم‌ها سرعت بیشتری به خود گرفته و به‌طور مثال در نیمه اول سال جاری که کشور در شدیدترین مضیقه ارزی بوده به خروج ۶ میلیارد دلار سرمایه منجر شده است. به عبارت دقیق‌تر، تحریم‌ها صرفا شتاب‌دهنده چرخه‌ای بوده که علت اصلی آن، سیاست‌های غلط اقتصادی است.
چارچوب اصلی این فرمول، تکیه بر منابع تورم‌زا برای پوشش ناترازی بودجه و ناترازی نظام بانکی است که در ادبیات اقتصادی به «مالیات تورمی» موسوم است. فلسفه این نام‌گذاری آن است که تورم عینا مانند مالیات بر ضعیف‌ترین اقشار جامعه (صاحبان درآمدهای ثابت) تحمیل می‌شود و بخش مهمی از درآمد آنان را به گروه‌های دیگر (صاحبان سرمایه و دارایی) انتقال می‌دهد. اما داستان در همین مرحله تمام نمی‌شود و این چرخه با سیاست‌های اقتصادی فجیع‌تری (به نام حمایت از اقشار ضعیف ولی به کام اقشار ذی‌نفع) تکمیل می‌شود. مخرب‌ترین سیاست اقتصادی مکمل که باعث تلخی مضاعف تورم برای اقشار دارای درآمد ثابت و گوارا شدن آن برای اقشار ذی‌نفع می‌شود، به‌کارگیری سیاست منسوخ «لنگر ارزی» برای سرکوب تورم دست‌ساز در طول نیم‌قرن اخیر بوده که در عموم کشورهای جهان به جز ونزوئلا کنار گذاشته شده است.
نتیجه عملی این سیاست منسوخ که از نظر تئوریک نیز مردود است نه سرکوب تورم، بلکه سرکوب تولید داخلی (کالاهای قابل مبادله) و انتقال تورم به بخش‌های غیر قابل مبادله به‌ویژه املاک بوده است. به عبارت دقیق‌تر، زمین‌گیر شدن تولیدات داخلی و تبدیل حیات طبیعی کارخانه‌های داخلی به حیات گلخانه‌ای (اعتیاد به حمایت دائمی دولت از طریق تزریق رانت) و عقب‌نشینی مستمر کالاهای داخلی در مقابل واردات، معلول این پکیج سیاستی بوده است که شرح آن مجال دیگری می‌طلبد؛ اما روی دیگر این ماجرای مصیبت‌بار برای کشور و عموم مردم، رونق کاریکاتوری بخش ملاکی و خدمات (عمدتا خدمات وابسته به واردات) بوده که بخش اصلی پس‌اندازها و اعتبارات را به خود جذب کرده و پول‌سازی با بازده اسمی املاک را جایگزین سرمایه‌گذاری مولد (تشکیل سرمایه ثابت) کرده است.
یکی از نتایج فاجعه‌بار این فرآیند، افزایش شدید شاخص «قیمت به بازده» مسکن در ایران نسبت به اکثر کشورهای جهان است که فارغ از اینکه مسکن را برای اقشار زیادی از مردم غیرقابل دسترس کرده است، سیگنال بسیار مهمی در جهت تبدیل دارایی ملکی داخلی به دارایی ملکی خارجی محسوب می‌شود که با مکمل سیاستی لنگر ارزی (تثبیت نرخ اسمی ارز) تسهیل‌شده و بستر لازم را برای تبدیل ثروت کاذب ایجادشده (بازدهی اسمی ملک) به ثروت واقعی (دارایی ارزی یا دارایی ملکی خارجی) فراهم می‌کند و ریشه اقتصادی خروج سرمایه در همین معادله است. بازدهی اسمی املاک در برخی از برش‌های زمانی (مقطع پس از جهش قیمتی در بازار مسکن) تا حدی بوده که با فروش یک آپارتمان در تهران، امکان خرید چند آپارتمان در خارج از کشور فراهم شده است. جاذبه این فرآیند در سال‌های اخیر به اندازه‌ای افزایش یافته که باعث گسست بخش عرضه بازار مسکن از تقاضای مصرفی شده و بخش ساخت‌وساز را در خدمت تقاضای سرمایه‌ای قرار داده که نتیجه آن پیشروی «جنگل‌ویلا و ساختمان» به عمق روستاها شده است.
دیگر نتیجه فاجعه‌بار این فرآیند، افزایش تدریجی فشار بر بازار ارز تحت تاثیر روند صعودی «واردات و خروج سرمایه» در برش‌های زمانی چندساله بوده که در انتها به شوک‌های ویرانگر ارزی منتهی شده و اژدهای تورم سرکوب‌شده در بخش کالاهای مبادله‌ای را بیدار می‌کند. در این مرحله، تعادل عمومی اقتصاد در سطوح قیمتی چند برابر بالاتر از سطح قبل از جهش ارزی مجددا برقرار شده و داستان دوباره از ابتدا تکرار می‌شود. این قصه در نیم‌قرن اخیر بارها تکرار شده و باعث شکل‌گیری ذی‌نفعان ذی‌نفوذی از بوروکرات‌ها و شرکای خصوصی آنان در لایه‌های مختلف بوروکراسی شده است که تمام ابزارهای سیاستگذاری برای خروج از این مخمصه را قفل کرده‌اند.
راه بازگرداندن فعالیت‌های معطوف به خلق ثروت از این ریل انحرافی به ریل واقعی (خلق ثروت از طریق خلق ارزش افزوده نه موج سواری روی بازده اسمی دارایی‌ها) چیست؟ این پرسش پاسخ مفصلی می‌طلبد؛ اما علی‌الحساب باید گفت کنار گذاشتن روش‌های تکراری و غلط مقابله با تورم اعم از لنگر ارزی و سایر روش‌های سرکوب قیمت همزمان با بهبود محیط کسب‌وکار به جای حمایت گلخانه‌ای از تولید، راهکارهای اصلی هستند که باید همزمان با وضع مالیات موثر بر ملاکی برای جاذبه‌زدایی از ملک‌اندوزی (البته نه با آدرس‌های غلط مالیاتی) در یک منظومه سیاستی به‌کار گرفته شوند که خود موضوع بحث دیگری است.

علی میرزاخانی
Alborz.payam@gmail.com